

Type: EM-05.54/55

COMBINED DISTRIBUTIVE ATTENTION TESTER

KOMBINÁLT DISZTRIBUTÍV FIGYELEMVIZSGÁLÓ

Type: EM-05.54/55

A vizsgálóeljárás elmélete

A figyelem a központi idegrendszer működési módja, sajátosságai szoros összefüggésben állnak a központi idegrendszer individuális jellegzetességeivel. A figyelem sajátosságai egyénenként eltérőek és tartósan jellemzőek. A figyelem tehát képesség és mint ilyen, megfelelő eljárásokkal mérhető, illetve a mérési eredményekből következtethetünk jellegzetességeire. A figyelem mérésénél törekedhetünk a figyelem szintjének meghatározására, ami a koncentráció fokát és a figyelem erősségét foglalja magába, törekedhetünk a figyelem tartósságának bemérésére, ami a fáradásnak való ellenállást, a kitarást jelenti és mérhetjük a terjedelmét vagy megoszthatóságát, amelyből élénkségére, flexibilitására következtethetünk.

A figyelem sajátosságai:

- erőssége,
- koncentrációja,
- terjedelme,
- élénksége,
- fluktuációja,
- flexibilitása,
- disztributivitása

A figyelem nem pontszerű, nem elemi ingerekre irányuló, hanem ingercsoportokra, az észrevevési mezőnek nem egy elemére, hanem egy területére. A figyelem ezen a területen belül is folyamatosan vándorol, átsiklik egyik ingerről a másikra. A figyelem tartósságát az élénksége, fluktuációja és flexibilitása együttesen határozzák meg.

A figyelem megosztása élményszinten szimultán figyelmezőként jelenik meg, valójában azonban szukcesszive megy végbe. Nem egyszerre figyelünk két, vagy több dologra, hanem figyelmünk gyorsan változik a több irány, a több tárgy között. Ha a figyelem flexibilitása fejlett, akkor gyorsan és hatékonyan tud „megoszlni” több feladat között.

Rendeltetés és felhasználási terület

A Kombinált disztributív figyelemvizsgáló egy optomotoros funkciókat vizsgáló műszeregyüttes, az alaplámpában kialakított egykezes (CDT-1) és különálló kétkezes (CDT-2) vizsgálóegységgel.

Produkciónálkülső alkalmas a figyelmi képesség sajátosságainak, mint a koncentráció, intenzitás, vigilitás, tenacitás, fluktuáció, disztributivitás, flexibilitás diagnosztikai értékű vizsgálatára. A műszeregyüttesrel számos feladathelyzetben vizsgálható a megosztott figyelem, az optomotoros mozgáskoordináció, bimanuális mozgásreguláció, pozicionális térképzelet, a válaszadás pontossága, az információfeldolgozás gyorsasága, reagálókészség, koncentrációs teljesítmény, monotonia tűrés, frusztrációtolerancia, a monoton munkavégzés-, tartós terhelés-, igénybevétel hatása, pszichés tempó, teljesítőképesség, képezhetőségi mutató egyénre jellemző szintje.

Alkalmazásával emelhető az emberi erőforrás felhasználásának hatékonysága.

A műszeregyüttesrel végzett vizsgálat során a vizsgált személynek az a feladata, hogy tartósan figyeljen egy ingermezőre, amelyben időnként változások lépnek fel, s e változásokra adekvát módon, gyorsan kell reagálnia. A szituáció meglehetősen egyszerű és egyhangú, monoton, azonban a feladat a jellegéhez képest hosszú ideig áll fenn, ezért ez telítődést okozhat.

A vizsgált személy reakcióinak helyességét a vizsgálati idő teljes tartama alatt feljegyezve képet kaphatunk megosztott figyelmenél működéséről, sajátosságairól.

Az összes helyes reakció száma a figyelem színvonalára enged következtetni. A hibás reagálások száma a figyelem minőségére utal. A teljesítmény időegységenkénti (percenkénti) hullámzása, a figyelem működésének egyenletességére vonatkozó információkat nyújt.

A vizsgálat eredményeiből tehát képet kapunk arról, hogy a vizsgált személy tartós, megosztott figyelmet igénylő monoton feladathelyzetben milyen teljesítőképés. A vizsgálati eredményekben tükröződik az információ felvételben, -feldolgozásban, -válaszszervezésben és kivitelezésben szerepet játszó képességek színvonala is.

Így a műszeres vizsgálatokban nyújtott teljesítményekből a megosztott figyelmen kívül:

- az információfeldolgozás sebességére,
- a térlátásra,
- a pozicionális térképzeletre,
- a pszichés tempóra,
- a reagáló készségre,
- a mozgáskoordinációra vonatkozó következtetések levonására is lehetőség nyílik.

A vizsgálóeszköz felhasználható:

A Disztributív figyelemvizsgáló jól használható **alkalmasság vizsgálatok** során, főként olyan munkakörknél, amelyeknél fontos követelmény a figyelem magas szintje és tartóssága, a zavartalan optomotoros koordináció, a gyors bimanuális mozgásreguláció.

Ilyenek például: a gépjárművezetői, **lőfegyver** tartással járó, operátori, gépkezelői, stb. munkakörök.

A vizsgálóeszköz, mint képességvizsgáló műszer, felhasználható a **pályaválasztási és nevelési** tanácsadás gyakorlatában. Produkciónálkülső ezen a területen is figyelemreméltó lehetőségeket rejt magában a tanulékonyság, **képezhetőség** vizsgálata szempontjából.

A figyelem és az éberségi állapot közötti szoros kapcsolat révén, a Disztributív figyelemvizsgálóval végzett vizsgálat eredményei támpontot adhatnak a munka jelentette **terhelés** által előidézett **igénybevétel** értékének megítéléséhez. Felhasználható tehát ez az eljárás **beválás vizsgálatok** végzésére is.

A vizsgálóeszköz további alkalmazási lehetősége a **többszörösen balesetvesztők és rehabilitáltak** vizsgálata, illetve általános lélektani jelenségek vizsgálata, vagy kísérleti kutatómunka.